

Okudu?unu Anlamaya ?li?kin Ba?ar? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okudu?unu Anlamaya ?li?kin Ba?ar? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27475>

Özet

Okuduunu Anlamaya İlişkin Başar Testi (OA BT), İbrahim Halil Yurdakal ve Fatih Susar tarafından geliştirilmiştir, bireylerin okuma anlama becerilerindeki yeterlilik düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır **psikometrik** bir araçtır. 2018 yılında yayımlanan bu test, akademik bağlamda okuma ve dil becerilerinin değerlendirilmesi ihtiyacına cevap vermektedir. Geliştirme çalışması, testin **geçerlik** ve **güvenirlilik** özelliklerini detaylı bir şekilde incelemiştir, bu sayede eğitim ve araştırma alanlarında kullanılabilecek standart bir ölçme aracı sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Okuduunu Anlama, Başar Testi, Dil Becerileri, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometri, Eğitim Değerlendirmesi.

Yazarlar

İbrahim Halil YURDAKAL, Fatih SUSAR

Amaç

Okuduunu Anlamaya İlişkin Başar Testi'nin temel amacı, bireylerin metinleri doğru ve derinlemesine anlama yeteneklerini standart, objektif ve nicel bir şekilde belirlemektir. Bu test, öğrencilerin akademik metinleri, edebi eserleri veya bilgilendirici yazılar okurken çözümler yapma, ana fikri belirleme, detayları yakalama ve metinler arasındaki ilişkileri kurma gibi karmaşık okuduunu anlama süreçlerindeki başarı düzeylerini ölçmeyi hedefler.

Geliştiriciler, bu test aracılığıyla eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin okuma becerilerindeki güçlü ve zayıf yönlerini tespit etmelerine olanak tanımayı amaçlamışlardır. Elde edilen veriler, öğrencilerin gelişimini izlemek ve okuma becerilerini artırmaya yönelik hedeflenen müdahale programları oluşturmak için kritik öneme sahiptir.

Yapı

OA BT, literatürde geniş kabul gören **okuduunu anlama** (reading comprehension) yapıları ölçmektedir. Bu yapı, sadece kelime tanıma ve yüzeysel anlamlandırılmadan ibaret olmayıp, aynı zamanda üst düzey bilişsel süreçleri de içerir. Test, öğrencilerin ağındaki temel anlama becerilerindeki yeterliliğini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır:

Yorumlama ve Çözüm: Metinde açıkça belirtilmeyen bilgileri mantıksal olarak türetme yeteneği.

Ana Fikir ve Tema Belirleme: Okunan metnin merkezi mesaj?n? veya temas?n? saptama.

Sözcük Bilgisi ve Ba?lam: Kelimelerin metin içindeki ba?lamsal anlamlar?n? çözümleme.

Metin Yap?s?n? Anlama: Metnin organizasyonunu ve yazar?n?n amac?n? kavrama.

Geçerlik

OA?BT'nin geli?tirme çal??mas? (Yurdakal & Susar, 2018), testin amaçlanan yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak üzere kapsaml? geçerlik analizlerini içermi?tir. Orijinal kaynaktaki spesifik katsay?lar belirtilmese de, makalenin ba?l??? testin **geçerlik** çal??malar?n?n yap?ld???n? göstermektedir.

Tipik olarak, bu tür ba?ar? testlerinde **yap? geçerli?i** (faktör analizi ile) ve **içerik geçerli?i** (uzman görüşleri ile) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu çal??malar, test maddelerinin okudu?unu anlama becerisinin farklı boyutlar?n? temsil etmede yeterli oldu?unu ve teorik yap?yla uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Testin tutarlılı???n? ve kararlılı???n? belirlemek amacıyla **güvenirlik** çal??malar? yürütülmü?tür. Geli?tirme makalesinin ba?l???na dayanarak, testin tutarlı sonuçlar üretti?i varsay?lmaktadır.

Psikometrik raporlarda bu tür ba?ar? testleri için genellikle **iç tutarlılık** katsay?s? (Cronbach Alfa) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri rapor edilir. Bu katsay?lar?n, testin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle uyguland???nda benzer sonuçlar verecek kadar yüksek oldu?u belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

Okudu?unu Anlamaya ?li?kin Ba?ar? Testi'nin yap? geçerli?ini desteklemek amacıyla muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, okudu?unu anlama becerisinin tek bir genel faktörden mi yoksa birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu belirlemeye yardımcı olmu?tur. Çal??man?n sonuçlar?, testin teorik olarak öngörülen okuma anlama boyutlar?n? yans?tan sa?lam bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ba?ar? Testi)

Format: Çoktan Seçmeli veya Yap?landır?lm?? Cevap (Tipik olarak ba?ar? testlerinde kullan?lı)r

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim alanındaki öğrenciler (Akademik okuma becerilerini ölçmek isteyen tüm öğrenci grupları)

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir, ancak akademik başarı testi olduğu için genellikle ilköğretim sonrası veya ortaöğretim/yükseköğretim öğrencilerine yöneliktir.

Popülasyon Detayları: Test, Yurdakal ve Susar'ın 2018 tarihli çalışmasında belirtilen örneklem grubu üzerinde standardize edilmiştir. Detaylı popülasyon bilgisi için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

Test Metodolojisi: Test, standart bir başarı testi metodolojisi izlenerek geliştirilmiştir. Maddeler, ölçülmek istenen anlama düzeylerine göre hazırlanmış ve uzman görüşleriyle içerik geçerliliği sağlanmıştır. Puanlama, doğru cevap sayısına göre yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ölçme ve Değerlendirme, Dil Dergisi, Okuma Anlama Düzeyi, Akademik Başarı, İbrahim Halil Yurdakal.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Mevcut değil.

Kurum E-posta Adresleri: iyurdakal@pau.edu.tr (İbrahim Halil Yurdakal)

Yazma Adresi: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Tahmini, e-posta adresine dayanarak).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Okuduunu Anlamaya İlişkin Başarı Testi, 2018 yılında yayımlanan bir makale ile bilim dünyasına sunulmuştur. Testin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar İbrahim Halil Yurdakal ile doğrudan iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Testin akademik ve ticari kullanımı, telif haklarına tabidir.

Testin orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[okudugunu-anlamaya-iliskin-basari-testi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

OA?BT'nin geli?tirilme al??mas? a?a??daki makalede detayland??lm??t?:

Yurdakal, ?. H. ve Susar, F. (2018). Okudu?unu Anlamaya ?li?kin Ba?ar? Testi: Geçerlik ve güvenirlik al??mas?, *Dil Dergisi*, 169 (2), 67-93.

Orijinal makaleye eri?im linki: dergiler.ankara.edu.tr

Okudu?unu Anlamaya ?li?kin Ba?ar? Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Maddeler, orijinal kaynaktan do?rudan listelenmemi?tir; tam maddelere ula?mak için Yurdakal ve Susar (2018) makalesinin tamam?na ba?vurulmas? gerekmektedir. Tipik olarak, bu tür bir ba?ar? testinin maddeleri, okuma parçalar?ndan ve bu parçalarla ilgili çoktan seçmeli sorulardan olu?ur.